

שאלון בחינה

בנושא:

מצוות התלויות בארץ

מועד:

אב התשפ"ה

סמל שאלון:

108.08.25

שימו לב: יש לנהוג על פי ההנחיות לנבחן המופיעות בשאלון הבחינה!

מועד אב התשפ"ה

בס"ד

בחינה בהלכות מצוות התלויות בארץ

הנחיות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא ייבדק! ותוגש תלונה לוועדת משמעת.
3. יש לענות על כל שאלה בעמוד חדש!
4. שאלה המחולקת למספר סעיפים, אף תשובתה תהיה מחולקת כך. אין להשיב על כל חלקי השאלה יחדיו.
5. לתשומת לבכם: דפי הטיוטה לא ייבדקו!
6. חלק א' - עיון – 8 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 7 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 7 התשובות שמבקש לבדוק.
7. חלק ב' - יישום – 4 שאלות.
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 3 תשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 3 התשובות שמבקש לבדוק.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.

1. א. ישראל וגוי שקיבלו בשותפות שדה עם שתילי ערלה כיצד ינהגו? פרט!
- ב. באיזה אופן מותר למכור פירות שני ערלה ומדוע?
- ג. האם מותר לישראל ללקט פירות ערלה לגוי?

2. א. מצא חבית יין בכרם של ערלה האם מותרת בשתיה ומדוע והאם ישתנה הדין כשמצא ענבים בכרם של ערלה?
ב. האם חלים דיני ערלה על עצי הוורד?
האם מותר לנטוע פירות או יחור של ערלה והאם פירות היוצאים מגידולים אלו מותרים?
3. א. ישראל שמכר פירותיו לגוי אחר שבאו לעונת המעשרות וגמרן הגוי האם חייבים בתרומות ומעשרות ומה הדין כשמכרם קודם שבאו לעונת המעשרות?
ב. גוי שקנה קרקע בארץ ישראל או בסוריה וחזר ישראל וקנה מהגוי האם חייב בתרומות ומעשרות?
ג. גוי שגומר פירות ישראל האם חייבים בתרומות ומעשרות?
4. א. התורם תרומות ומעשרות ממין על שאינו מינו מה דין תרומתו ומה הדין שתרים מן הלח על היבש או שתרים מהמחובר על התלוש?
ב. התורם מודאי על הדמאי. מדמאי על דמאי. מדמאי על ודאי האם הפירות מתוקנים?
ג. האם יכול לחזור בו לאחר שהפריש תרומות ומעשרות ומה דינו של המפריש על תנאי?
5. א. מהי תרומת מעשר מהו שיעורה וכיצד הפרשתה ומניין ובמה היא שונה מתרומת מעשר של דמאי?
ב. האם כהנים ולווים חייבים בתרומות ומעשרות משדותיהם ומטעיהם ומניין לומדים זאת?
ג. האם קני סוכר חייבים בתרומות ומעשרות?
6. א. מה השיעור שצריך להפריש מהעיסה כדי לקיים מצוות הפרשת חלה והאם דין זה ישתנה במאפיה או באדם שמכין חלות רבות לחתונת בנו?
ב. אשה שהפרישה חלה ובא עוף ואכל את החלה האם חייבת לחזור ולהפריש?
ג. האם חיוב הפרשת חלה הוא בכדי להפקיע איסור טבל מהעיסה או בשביל ליתנה לכהן ומה הנפקא מינה?
7. א. אשה שרוצה להכין לחם מעיסת חיטים ואורז באיזה אופן תהיה חייבת בחלה?
ב. והאם ישתנה הדין שרוצה להכין מעיסת שיפון ואורז?
ג. הנותן שאור מעיסת חיטים לתוך עיסת אורז האם העיסה חייבת בחלה?
8. א. עיסת גוי שלשה ישראל האם חייבת בהפרשת חלה ומה הדין עיסת ישראל שלש גוי או שקנה הישראל בצק מהגוי?
ב. גוי שהפריש חלה מעיסתו מה דין החלה והאם גוי שנתן את עיסתו במתנה לישראל חייבת בחלה?
ג. האם חייבים להפריש חלה במקרים הבאים: עיסה העשויה לייבשה בחמה? עיסת הכלבים? עיסה שישאל וגוי שותפים בה?

חלק ב' – יישום

יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.

9. א. הנוטע אילן מאכל ואין דעתו לצורך אכילה אלא לצורך גדר או שצריך את העצים לבנין או לשריפה, האם נוהג בו דיני ערלה? פרט!
ב. אם חשב עליו בשלש שנים ראשונות שלא לצורך אכילה ובשנה הרביעית חשב לצורך אכילה האם חל עליו דין נטע רבעי?
ג. גוי שמוכר פירות בשוק ואומר שהם של ערלה או של נטע רבעי האם נאמן?
10. א. כשמחלק מעשר עני לכמה עניים מהו השיעור שחייב לתת לכל עני שמחלק בשדה והאם ישתנה הדין כשמחלק בביתו?
ב. האם יכול להחליט למי לחלק מעשר עני וכשמגיעים לפניו איש ואישה למי מחוייב לתת קודם?
האם חלה קדושה על מעשר עני והאם אפשר להוציאה לחוץ לארץ?
11. א. השוכר את הפועלים לקטוף תפוזים בשדהו באיזה אופן יכולים הפועלים לאכול תפוזים ללא הפרשת תרומות ומעשרות ובאיזה אופן חייבים לעשר?
ב. האם מותר למכור פירות טבל? פרט! והאם אפשר לפרוע בפירות אלו את חובו?
ג. התורם בלב רחב ואומר כל הפירות שיש כאן תרומה האם חל עליהם שם תרומה?
12. א. מעשה שאירע בק"ק פראג שהכינו חלות לכבוד שבת וכשלקחו מהבצק עשו ממנו תבשיל ממולא בשר ורוטב ושכחו להפריש חלה ובבוקר יום שבת אכלו את כל החלות ואף את התבשיל ולא נותר כי אם מעט מהרוטב, מה תקנתם?
ב. עיסה שאין בה כשיעור ולאחר אפיה תפחה עד שנראית כאילו יש בה כשיעור מה דינה?
ג. אשה שהכינה שתי עיסות שבכל עיסה יש שיעור החייב בהפרשת חלה ורוצה להפריש כיצד תנהג ומה הדין שבעיסה אחת יש כשיעור ובעיסה השניה אין כשיעור?